

ANDRIAKE ÖRENYERİ LİKYA UYGARLIKLARI MÜZESİ

Antalya İli, Demre İlçesinde yer alan Andriake Örenyerinde yapılan Ziyaretçi Karşılama Merkezi ve Gezi Güzergahı Düzenleme Projesi, Granarium yapısı restorasyon projesi ve Plakoma yapısı restitüsyon ve restorasyon projesi kapsamında yapılan çalışmalarla, Andriake Liman Kenti güney yerleşimde yer alan Agora/Plakoma, Sarnıç, Sinagog, kiliseler, hamamlar, ve liman yapıları ile onurlandırma anıtlarının restorasyonları tamamlanmış ve gezi güzergahları oluşturularak Kültür ve Turizm Bakanlığınca 2015 yılı Haziran ayında ziyarete açılmıştır.

“Granarium” yapısı Likya Uygarlıkları Müzesi teşhir tanzim projesi kapsamında yapılan çalışmalarla restorasyonu tamamlanan “Granarium” yapısı “Likya Uygarlıkları Müzesi” olarak düzenlenmiş ve Kültür ve Turizm Bakanı Sayın Nabi AVCI tarafından 25 Haziran 2016 tarihinde ziyarete açılmıştır.

Antik Dönemde ayrı bir kent olmaktan çok, Myra'nın dış mahallesi ve limanı konumunda olan Andriake, Akdeniz'de doğu batı güzergahında seyreden ticaret gemileri için korunaklı bir limanın olması yanı sıra lojistik destek sağlayan tesisleriyle gemicilerin vazgeçilmez bir uğrak noktası olmuştur. Klasik Dönemden itibaren yoğun olarak kullanılan liman, Helenistik, Roma ve Doğu Roma (Bizans) Dönemleri boyunca bölgenin merkezi bir limanı olmayı sürdürmüştür. 2400 m²'yi bulan ölçüsü ve çatısına kadar ayakta kalmış niteliği ile çok özel bir yapı olan ve Likya Uygarlıkları Müzesi olarak düzenlenen Granarium (Horrea Hadriani/İmparatorluk Silosu) yapısı ve hemen doğu bitişiğindeki Ticari Agora /Plakoma yapıları İmparator Hadrianus döneminde (MS 129-130) inşa edilmiştir.

Antalya ile Fehiye Körfezleri arasında Akdeniz'e uzanan bugünün Teke Yarımadası, Antik coğrafyada Likya bölgesi olarak adlandırılmaktadır. Likya Uygarlıkları Müzesinde yöresel gelenekleri ve kendine özgü mezar mimarileri ile zengin Likya Uygarlığından günümüze ulaşmış arkeolojik eserler interaktif sunumlarla destekli olarak konularına göre sergilenmektedir.

Geçmişin İmparatorluk Silosu günümüzün Likya Uygarlıkları Müzesi sekiz salondan oluşur. Müze salonlarına Likya Birliğinde üç oy hakkına sahip altı büyük kentin ve önemli bir Likya kenti olan Arykanda ile liman kenti Antiphellos'un adı verilmiştir. Salonlarda Likya Tarihi ve Coğrafyası, Epigrafisi, Sikke, Ekonomi ve Sosyal Yaşamı ile Din Kültürü, tarihsel gelişimi içinde eserlerle, salonların içeriklerine uygun bilgi panoları, canlandırma ve interaktif sunumlarla desteklenerek tanıtılmaktadır. Yedinci salonda bir Likya liman kentinin canlandırmasının yapıldığı gemi simülasyonu yer alır. Likya Bölgesinin, Myra kentini de içinde barındıran Orta Likya bölgesi ile Batı Likya'nın, Eşen çayının sınırladığı Ksanthos kentine kadar olan bölümü Likya Uygarlıkları Müzesi sorumluluk alanında kalmaktadır. Müze koleksiyonun çoğunluğunu bölgede yapılan kazılardan elde edilen eserler oluşturur.

MYRA SALONU: Salonda Likya bölgesinin prehistorik devirlerden günümüze kadar tarihi ve coğrafyasını anlatan bilgi panoları ve interaktif Likya haritası yer alır. Likya bölgesine özgü, yerel işçilik ile yapılmış 12 Tanrılı Adak Steli ile Andriake’de ele geçen Menorah Levhası ve Myra kentinde adına kilise yapılan Aziz Nikolaos’ın tasvir edildiği 19.yüzyıla tarihlenen ikona salonda sergilenen eserlerdir.

PATARA SALONU: Likya Epigrafisi ve Sikkeleri konulu salonda Likçe olduğu düşünülen küçük bir yazıt parçası ile Roma Dönemi yazıt parçaları ve Müze koleksiyonunda yer alan Klasik (Dynastik), Helenistik, Roma ve Doğu Roma (Bizans) Dönemi sikkeleri ile Avrupa sikkeleri sergilenmektedir. Salonda ayrıca Patara’da yer alan Likya Birliği Meclis Binası ile Likya Birliğinin tanıtımı yapılmaktadır. Salonun merkezinde Letoon kazılarında bulunmuş Likçe, Yunanca ve Aramice üç dilli yazıtın rekonstrüksiyonu yer almaktadır.

OLYMPUS SALONU: Likya’da denizciliği konu alan salonda Tunç Çağından günümüze gemi tiplerinin tanıtıldığı film ile Helenistik Dönemden, Doğu Roma (Bizans) Dönemine kadar tarihlenen Likya kıyılarında bulunmuş amforalar, tabaklar, testiler ve çapalar sergilenmektedir.

ARYKANDA SALONU: Likya’da ekonomi ve sosyal yaşamın tanıtıldığı salonda yer alan metal eserlerin büyük bir grubunu madenin saflaştırılmasından eşya üretim aşamasına kadar faaliyet gösterdiği bilinen Arykanda antik kentinde ele geçen buluntular oluşturur. Müzenin seramik koleksiyonu içinde önemli bir yer tutan Helenistik ve Roma Dönemine ait boyalı, boyasız pişmiş toprak kaplar ile öğütme taşları da bu salonda sergilenmektedir.

TLOS SALONU: Tema olarak Arykanda salonunun devamı olan bu salonda, üfleme ve kalıba dökme tekniğinde yapılmış cam kaplar, pişmiş toprak ağırlık ve ağırşaklar, pişmiş toprak ve bronz kandiller ile altın takılar sergilenmektedir. Myra tiyatrosuna ait kireçtaşı mask bu salonda yer alan etkileyici eserlerden biridir. Salon, Likya’da Antik Döneme damgasını vuran mureks boyası üretiminin yanı sıra dokuma ve takı sanatlarının anlatıldığı panolar ve mureks işliğinin canlandırıldığı bölüm ile tamamlanır.

KSANTHOS SALONU: Çağlar boyunca Likya bölgesinin inanç kültürünü yansıtan salonda, Roma Dönemine ait kabartmalı ve sütunlu bir lahdin parçaları, Oniki Tanrılı adak stelleri, Kakasposlar, evsel sunaklar, pişmiş toprak figürinler, mermer heykelcikler, büyük bir girlandlı sunak ile Aziz Nikolaos Kilisesi kazılarında ortaya çıkarılan, 13.yüzyıla tarihlenen bir fresk ve geç dönem ikonalar görülebilir. Ayrıca salonda Likya bölgesinin kendine özgü mezar tipleri ile Klasik Döneme ait Nereidler Anıtı ve Aziz (St.) Nikolaos Anıt Müzesi gibi Likya Bölgesi’nin önemli anıtları tanıtılmaktadır.

Andriake Örenyeri karşılama merkezinden başlayarak, ziyaretçilerin örenyerinde rahat gezmelerine olanak sağlayan, Örenyeri dokusuna zarar vermeyen, travers ve granit kesme taşlarla yapılmış gezi yolları oluşturulmuştur. Ziyaretçileri karşılama merkezinde Örenyerinin planı ve bilgilerini içeren bir bilgi panosu karşılar ve gezi güzergahı boyunca yapıların yanında yer alan bilgi panoları ile örenyeri gezilir. Örenyerine girişte tur otobüsü ve küçük araçların park edebileceği büyük kapasiteli bir otopark yer alırken, ziyaretçiler için kafeterya, wc hizmeti mevcuttur.

Ayrıca karşılama merkezinde, Kokarçay (Andrios Çayı) ile Andriake Antik kenti kuzey yerleşimini seyir olanağı sağlayan Gözetleme terası yapılmıştır. Granarium binasının önünde yer alan oturma alanlarında ziyaretçi için hem dinlenme hem de kuş cennetini seyir imkanı yaratılmıştır.

M.S. 7.y.y.'a kadar işlevselliğini koruyan Liman bugün bataklık haline gelmiş ve deniz ile ulaşımı kesilmiş durumdadır. Ticari gemiler için korunaklı bir liman olmasının yanı sıra lojistik destek sağlayan tesisleriyle gemicilerin vazgeçilmez uğrak noktası olan Andriake'nin bugün kullanılmayan rıhtımında, içinde amphoralarla zeytinyağı, şarap gibi sıvı malzemenin taşınmasını gösteren Roma Dönem Ticaret Gemisi canlandırması yer almaktadır. Granariumun önünde yer alan düzlükte limanın yukarısında Antik bir limanda yer alan yük taşımak için makaralı kaldıraçlar, yapım aşamasında tekneler ve denizcilik malzemeleri sergilenmektedir. Örenyeri yapılmış olan restorasyonlar, tanıtımlar ve canlandırmalarla açık hava müzesi niteliğı göstermektedir.

Likya Uygarlığının büyük ve önemli kentlerinden biri olan Myra'nın Limanı, Hellenistik dönemden başlayarak 7. yüzyıla kadar olan süreçte varlığını sürdüren Andriake yerleşiminin güney kesiminde yapılan çalışmalarla, alanı koruyarak, ziyaretçiler için gerekli konfor ve bilgilendirme koşulları oluşturarak, Antik dönem Liman yerleşimini tanıtmak, toplumda koruma bilincini geliştirmek amaçlanmıştır. Örenyeri hem restorasyon çalışmaları, hem çevre düzenlemesi, hem karşılama merkezi mimari tasarımı ve hem de tarihi önemi açısından pek çok açıdan fark yaratmaktadır.